

PLAN DZIAŁAŃ EDUKACYJNO-INFORMACYJNYCH

**MINISTERSTWA
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

**W ZAKRESIE PROMOWANIA
PRZEJRZYSTEJ, SPRAWNEJ I PRZYJAZNEJ
ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

**FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W RAMACH PROGRAMU PHARE I TRANSITION FACILITY**

**OPRACOWANY PRZEZ ZESPÓŁ DS. KOORDYNACJI STRATEGII ANTYKORUPCYJNEJ
W DEPARTAMENCIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ MSWiA
WE WSPÓŁPRACY Z EKSPERTAMI BRYTYJSKIMI I HOLENDERSKIMI
W RAMACH PROJEKTU TWINNINGOWEGO PHARE 2003
„WZMACNIANIE WDRAŻANIA STRATEGII ANTYKORUPCYJNEJ”**

Warszawa 22 marca 2006 r.

Wprowadzenie

Niniejszy dokument przedstawia kompleksowy plan działań Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie podnoszenia świadomości nieetyczności zachowań korupcyjnych oraz promowania właściwych wzorców postępowania, a także promowania przejrzystych, sprawnych i przyjaznych obywatelowi struktur administracji publicznej.

Plan odwołuje się do zadań określonych w:

- projekcie twinningowym realizowanym we współpracy z partnerami z Wielkiej Brytanii i Holandii, finansowanym ze środków UE w ramach programu Phare 2003,
- projekcie pomocy technicznej realizowanym przez wykonawcę wyłonionego w postępowaniu przetargowym, finansowanym ze środków UE w ramach programu Phare 2003,
- projekcie twinningowym realizowanym we współpracy z partnerami z Niemiec, finansowanym ze środków UE w ramach programu Transition Facility 2004,
- projekcie pomocy technicznej realizowanym przez wykonawcę, który zostanie wyłoniony w postępowaniu przetargowym, finansowanym ze środków UE w ramach programu Transition Facility 2004,

oraz przedstawia najważniejsze zadania i zasady kampanii podnoszenia świadomości społecznej, jej ramy czasowe oraz kolejność działań.

Dokument został opracowany przez *Zespół ds. Koordynacji Strategii Antykorupcyjnej w Departamencie Administracji Publicznej MSWiA* we współpracy z ekspertami brytyjskimi i holenderskimi w ramach projektu twinningowego Phare 2003 „*Wzmacnienie wdrażania Strategii Antykorupcyjnej*”.

Zespół Sterujący do spraw promowania przejrzystej, sprawnej i przyjaznej administracji publicznej

W ramach projektu twinningowego Phare 2003 zaplanowano utworzenie Zespołu Sterującego (tzw. Public Awareness Steering Group), złożonego z przedstawicieli:

- strony rządowej,
- samorządowej,
- organizacji pozarządowych,

który opiniowałby kierunki, zakres i skuteczność działań informacyjno-edukacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji finansowanych ze środków Unii Europejskich (Phare i Transition Facility).

Struktura i zakres zadań Zespołu Sterującego zależą od tego, w jaki sposób poszczególni interesariusze postrzegają będą korzyści płynące z uczestnictwa, np.:

- korzyści w zakresie PR
- uzupełnienie zakresu współpracy partnerów z Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST),
- wpływ na konkretne działania rządu w zakresie edukacyjno-informacyjnym.

Z uwagi na to, iż poszczególne etapy kampanii kładą nacisk na różne zagadnienia proponuje się model etapowego poszerzenia Zespołu:

- celem pierwszego etapu jest włączenie partnerów z KWRiST, uzyskując w ten sposób przekrojową reprezentację wszystkich szczebli władzy publicznej,
- celem drugiego etapu będzie uzyskanie reprezentacji społeczeństwa obywatelskiego poprzez włączenie do Zespołu przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Proponowany zakres i model kampanii edukacyjno-informacyjnej

Projektowana kampania edukacyjno-informacyjna mająca na celu podnoszenie świadomości nieetyczności zachowań korupcyjnych oraz promowanie właściwych wzorców postępowania, a także promowanie przejrzystych, sprawnych i przyjaznych obywatelowi struktur administracji publicznej obejmuje następujące zadania:

Lp	Zadanie	Termin
1	organizacja konferencji krajowej w Warszawie inaugurującej cykl szkoleń dla doradców etycznych oraz prezentującej plan działań edukacyjno-informacyjnych MSWiA w 2006 r.	15 maja 2006 r.
2	organizacja szkoleń dla doradców etycznych w 86 pilotażowych jednostkach administracji publicznej, w tym w 30 JST i 16 urzędach wojewódzkich oraz dla 76 urzędników z ministerstw i urzędów centralnych zaangażowanych w realizację Strategii Antykorupcyjnej	maj – październik 2006 r.
3	organizacja konkursu pod patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na „Przyjazny urząd administracji samorządowej”	maj – wrzesień 2006 r.
4	organizacja szkoleń z zakresu etyki i zapobiegania zjawiskom korupcyjnym dla 450 urzędników służby cywilnej z zespolonej administracji rządowej	czerwiec – listopad 2006 r.
5	organizacja konferencji dla parlamentarzystów poświęconej problematyce przeciwdziałania i zwalczania korupcji w krajach Unii Europejskiej na przykładzie Wielkiej Brytanii i Holandii	29 czerwca 2006 r.
6	przygotowanie i dystrybucja materiałów szkoleniowych (filmu szkoleniowego oraz podręcznika dobrych praktyk) do wszystkich lokalnych, regionalnych i centralnych urzędów administracji publicznej	sierpień 2006 r.
7	przeprowadzenie kampanii informacyjnej skierowanej do klientów lokalnej, regionalnej i centralnej administracji publicznej	wrzesień 2006 r.
8	organizacja 4 konferencji „regionalnych” (w Krakowie, Poznaniu, Gdańsku i Warszawie) administracji rządowej i samorządowej prezentujących efekty działań edukacyjno-informacyjnych MSWiA w 2006 r. i upowszechniających dobre praktyki JST z konkursu „Przyjazny urząd administracji samorządowej”	wrzesień 2006 r.
9	przeprowadzenie kampanii informacyjnej poświęconej przeciwdziałaniu korupcji	listopad - grudzień 2006 r.

Projektowana kampania edukacyjno-informacyjna zbudowana jest na:

- 1) zasadzie partnerskiej współpracy,
- 2) zasadzie pozytywnego przekazu,
- 3) zasadzie praktycznych rozwiązań.

Zasada partnerskiej współpracy

Współpraca partnerska z reprezentantami samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych jest najbardziej skutecznym sposobem podnoszenia świadomości. Jednakże warunkiem utrzymywania owocnej i trwałej współpracy jest podkreślanie korzyści płynących ze współpracy dla wszystkich zaangażowanych w nią stron.

Współpraca w tym zakresie została zapoczątkowana już w 2004 r., a działania MSWiA i ogólnopolskich stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego z Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w upowszechnianiu rezultatów komponentu B-3 („*Budowanie potencjału instytucjonalnego administracji lokalnej i regionalnej*”) Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW), finansowanego ze środków kredytu Banku Światowego, należy uznać za modelowy i godny naśladowania przykład partnerstwa rządowo-samorządowego.

Ogólnopolskie stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego zadeklarowały wówczas kontynuację niektórych działań, m.in.: organizację, we współpracy z MSWiA, drugiej edycji konkursu o tytuł „Lidera zarządzania w samorządzie lokalnym” oraz promowanie dobrych praktyk i zagadnień związanych z przestrzeganiem etyki w samorządzie terytorialnym.

Zasada pozytywnego przekazu

Działania edukacyjno-informacyjne, w przeciwieństwie do egzekwowania prawa antykorupcyjnego, powinny być oparte na pozytywnym przekazie poprzez np. promocję odpowiednich wzorców postępowania, w tym w wymiarze instytucjonalnym.

Organizacja konkursu na „sprawny i przyjazny urząd administracji samorządowej” we współpracy z partnerami z KWRiST pozwoli zidentyfikować, uhonorować, a następnie promować funkcjonujące dobre praktyki i etyczne wzorce postępowania w administracji samorządowej. W celu realizacji niniejszego zadania mogą zostać częściowo wykorzystane doświadczenia z organizacji konkursu w 2004 r.

Wzmocnieniem tych działań może być upowszechnianie dobrych praktyk funkcjonujących w samorządzie terytorialnym wypracowanych w ramach akcji „Przejrzysta Polska”.

Zasada praktycznych rozwiązań

Skuteczność niniejszych działań edukacyjno-informacyjnych zależeć będzie przede wszystkim od tego, czy promowane narzędzia, mechanizmy i procedury wspierające identyfikację oraz zapobieganie zagrożeniom korupcyjnym mają charakter praktyczny, możliwy do zastosowania w każdej jednostce administracji publicznej. Dlatego promowane będą tylko te rozwiązania, które stosowane są z powodzeniem w administracji publicznej w Unii Europejskiej lub w Polsce.

Zidentyfikowane w ramach konkursu i akcji „Przejrzysta Polska” dobre praktyki mogłyby uzupełnić bazę utworzoną i prowadzoną przez ogólnopolskie stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego w ramach współpracy przy realizacji komponentu B-3 PAOW, dostępną poprzez stronę internetową www.dobrepraktyki.pl.

Opis zadań zadań kampanii edukacyjno informacyjnej

1) Organizacja konferencji krajowej w Warszawie inaugurującej cykl szkoleń

Celem konferencji jest:

- zapoznanie z celami programu szkoleń dla doradców oraz wyższych urzędników z ministerstw i urzędów centralnych zaangażowanych w realizację Strategii Antykorupcyjnej,
- prezentacja działań antykorupcyjnych podejmowanych w Polsce, w tym plan kampanii edukacyjno-informacyjnej MSWiA w 2006 r.,
- prezentacja stanu korupcji w Polsce.

Proponowany przez Wykonawcę program konferencji inaugurującej cykl szkoleń

10.00 – 10.10	otwarcie konferencji - przedstawiciel LRDP Kantor
10.10 – 10.30	Działania MSWiA na rzecz zwalczania korupcji – Arkadiusz Czartoryski, Sekretarz Stanu, MSWiA
10.30 – 10.50	Działania USC na rzecz zwalczania korupcji – Jan Pastwa, Szef Służby Cywilnej
10.50 – 11.10	Działania CBA na rzecz zwalczania korupcji – Minister Mariusz Kamiński
11.10 – 11.30	Założenia Strategii Antykorupcyjnej; przedstawiciel DAP MSWiA
11.30 – 11.45	Informacja o programie „Wzmacnianie wdrażania Strategii Antykorupcyjnej” - wystąpienie przedstawiciela Departamentu Administracji Publicznej MSWiA
11.45 – 12.00	Przerwa
12.00 – 12.40	wprowadzenie do programu szkoleniowego, zapoznanie z celami i programem; dr Cezary Trutkowski, kierownik projektu i trenerzy programu szkoleniowego
12.40 – 13.00	Doświadczenia działań doradców etycznych w Wielkiej Brytanii i Holandii – dr Paweł Mlicki, doradca programu, Adrian Kerr
13.00 – 13.20	Stan korupcji w Polsce – obraz z badań – dr Anna Kubiak
13.20 – 13.50	Lunch
13.50 – 14.10	Działania organizacji pozarządowych – Program Przeciw Korupcji, Fundacji im. Stefana Batorego; Grażyna Kopińska, dyrektor programu
14.10 – 14.30	Działania organizacji pozarządowych – program „Przejrzysta Polska” – Anna Wojakowska-Skiba, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Przewodnicząca Rady Programowej programu Przejrzysta Polska
14.30 – 14.45	Działania organizacji pozarządowych – Małgorzata Brennek, Prezes Transparency International Polska
14.45 – 15.00	Działania organizacji pozarządowych – Stop Korupcji
15.00 – 15.15	Przerwa
15.15 – 15.45	Rola mediów w wykrywaniu i zapobieganiu korupcji – panel z udziałem przedstawicieli GW, Rzeczypospolitej, Newsweeka, Polityki, TVP i TVN
15.45 – 16.15	Podsumowanie, dyskusja i zakończenie konferencji

- 2) Organizacja szkoleń dla trenerów-doradców etycznych w 86 pilotażowych jednostkach administracji publicznej, w tym w 30 JST i 16 urzędach wojewódzkich oraz dla 76 urzędników z ministerstw i urzędów centralnych zaangażowanych w realizację Strategii Antykorupcyjnej.

Program szkoleń obejmuje 15 dni szkoleniowych, w tym konferencję inauguracyjną, które zostały podzielone na 3 cykle tygodniowe:

- 1 tydzień: przekazanie wiedzy dotyczącej korupcji i jej przeciwdziałaniu oraz generalnych zagadnień związanych z etyką (wymiar jednostkowy),
- 2 tydzień: trening umiejętności społecznych w kontekście przeciwdziałania korupcji i promocji postaw etycznych (wymiar grupowy),
- 3 tydzień: warsztaty dotyczące procedur organizacyjnych związanych z przeciwdziałaniem korupcji (wymiar instytucjonalny).

Zadania nr 1 i 2 będą realizowane i finansowane w ramach projektu pomocy technicznej Phare 2003.

- 3) Organizacja konkursu pod patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na „sprawny i przyjazny urząd administracji samorządowej”

Realizacja niniejszego zadania, we współpracy z ogólnopolskimi stowarzyszeniami jednostek administracji publicznej, byłaby kontynuacją działań zapoczątkowanych w 2004 r.

Celem konkursu jest zidentyfikowanie i upowszechnienie dobrych praktyk w administracji samorządowej dotyczących:

- sprawnej obsługi klientów,
- czytelnych procedur podejmowania decyzji,
- podnoszenia poziomu profesjonalnego i etycznego kadry urzędniczej,

Proponowane kategorie konkursowe i wiodący partnerzy samorządowi

Lp.	Rodzaj JST	Stowarzyszenie wiodące
1	Powiaty	ZPP
2	Miasta na prawach powiatu i gminy miejskie o statusie miasta powyżej 50 000 mieszkańców	ZMP
3	Gminy miejskie o statusie miasta poniżej 50 000 mieszkańców i gminy miejsko-wiejskie	ZMP
4	Gminy wiejskie	ZGW RP

Zadanie zostanie zrealizowane we współpracy ze stowarzyszeniami JST i sfinansowane ze środków budżetu MSWiA przewidzianych na współfinansowanie projektu twinningowego Phare 2003.

- 4) Organizacja szkoleń z zakresu etyki i zapobiegania zjawiskom korupcyjnym dla 450 urzędników służby cywilnej z zespolonej administracji rządowej.

Dwudniowe szkolenia mają na celu wzmocnienie działań prewencyjnych w zakresie przeciwdziałania korupcji w zespolonej administracji rządowej poprzez: podniesienie standardów etycznych członków korpusu służby cywilnej, rozwiązywanie dylemtów etycznych i promocję Kodeksu Etycznego Służby Cywilnej.

Szkolenia odbywać się będą w:

- Warszawie (Mazowieckie, Lubelskie i Podlaskie),
- Szczecinie (Zachodniopomorskie, Lubuskie i Wielkopolskie),
- Katowicach (Śląskie, Dolnośląskie i Małopolskie).

Zadanie będzie realizowane przez ekspertów niemieckich, we współpracy z Urzędem Służby Cywilnej i finansowane w ramach projektu twinningowego Transition Facility 2004.

- 5) Organizacja w dniu 29 czerwca br konferencji dla parlamentarzystów poświęconej problematyce przeciwdziałania i zwalczania korupcji w krajach Unii Europejskiej.

Realizacja zadania wynika z zapisów wynika z dokumentu rządowego „*Program zwalczania korupcji – Strategia Antykorupcyjna - II etap wdrażania 2005-2009*”.

Celem konferencji jest przedstawienie parlamentarzystom doświadczeń krajów Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania korupcji na przykładzie Wielkiej Brytanii, Holandii i Niemiec.

Zadanie będzie realizowane przy współudziale ekspertów brytyjskich i holenderskich i finansowane w ramach projektu twinningowego Phare 2003.

- 6) Przygotowanie i dystrybucja materiałów szkoleniowych do wszystkich lokalnych, regionalnych i centralnych urzędów administracji publicznej.

Zgodnie z założeniami wyłoniony w postępowaniu przetargowym wykonawca zobowiązany jest do przygotowania i dystrybucji filmu szkoleniowego oraz podręcznika dobrych praktyk, które umożliwią urzędowi administracji publicznej stałe podnoszenie standardu obsługi klientów oraz przeciwdziałanie zjawiskom nieetycznym i korupcyjnym.

Zadanie będzie realizowane i finansowane w ramach projektu pomocy technicznej Phare 2003.

- 7) Przeprowadzenie kampanii skierowanej do klientów administracji publicznej.

Celem kampanii informacyjnej jest:

- poprawienie standardu obsługi klientów, oczekiwanych od sprawnej i przyjaznej administracji publicznej,
- podniesienie świadomości klientów administracji publicznej o ich prawach wynikających z przepisów prawa (np. dostępu do informacji publicznej, prawach strony w postępowaniu administracyjnym, etc.),
- przeniesienie akcentu z obwiniania władzy publicznej za korupcję i działania nieetyczne na współodpowiedzialność urzędników i obywateli za jej zwalczanie i ograniczanie,
- promowaniu postaw etycznych wśród młodzieży szkolnej.

Zgodnie z założeniami wyłoniony w postępowaniu przetargowym wykonawca zobowiązany jest do przygotowania i dystrybucji materiałów informacyjnych (plakatów, broszur i ulotek) do wszystkich lokalnych, regionalnych i centralnych urzędów administracji publicznej, które będą odpowiedzialne za odpowiednie ich eksponowanie i rozpowszechnienie.

Zadanie będzie realizowane i finansowane w ramach projektu pomocy technicznej Phare 2003.

- 8) Organizacja 4 konferencji „regionalnych” (w Krakowie, Poznaniu, Gdańsku i Warszawie) z udziałem przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej.

Celem konferencji jest:

- prezentacja działań antykorupcyjnych podejmowanych w Polsce, w tym plan kampanii edukacyjno-informacyjnej MSWiA w 2006 r.,
- upowszechnienie dobrych praktyk jednostek samorządu terytorialnego (JST) wypracowanych w ramach konkursu „Przyjazny urząd administracji samorządowej”.

Realizacja zadania wynika z zapisów umowy twinningowej w ramach Phare 2003. Zadanie będzie realizowane we współpracy ze stowarzyszeniami JST i zostanie sfinansowane ze środków budżetu MSWiA przewidzianych na współfinansowanie projektu twinningowego Phare 2003.

- 9) Przeprowadzenie kampanii informacyjnej poświęconej przeciwdziałaniu korupcji.

Zgodnie z założeniami wyłoniony w postępowaniu przetargowym wykonawca zobowiązany jest do:

- przygotowanie i uruchomienie rządowej strony internetowej poświęconej wyłącznie przeciwdziałaniu korupcji,
- przeprowadzenia kampanii informacyjnej (prasowo radiowej) poświęconej przeciwdziałaniu korupcji.

Celem kampanii informacyjnej jest udostępnienie obywatelom kompleksowej informacji na temat kwestii przeciwdziałania i zwalczania korupcji, a w szczególności poinformowania obywateli co mogą zrobić w przypadku:

- zagrożenia sytuacją korupcyjną,
- gdy sytuacja korupcyjna miała już miejsce.

Przekaz projektowanej kampanii to:

- „jeśli chcesz pomóc sobie pomagaj państwu, jeśli pomożesz państwu to pomożesz sobie”,
- „państwo jest zawsze po stronie zwalczających korupcję”.

Zadanie będzie realizowane i finansowane w ramach projektu pomocy technicznej Transition Facility 2004.